

гнучких команд. Використання SCRUM у відбудові України допоможе забезпечити ефективне управління проєктами, швидке реагування на виклики та успішну реалізацію стратегічних ініціатив.

Список використаних джерел:

1. Гуменюк Ю.В., Якимова Н.С. Методика SCRUM як інструмент ефективного управління в проєктному менеджменті. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2020. Т. 1, № 12.
2. Жмай О., Бадера К. Етапи побудови та імплементації методології SCRUM. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-86>.
3. Зінченко О.А., Нестеров А.А. Концептуальні засади впровадження проєктного підходу в управлінні логістичними системами. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. № 6(17). С. 201–204.
4. Зінченко О.А., Барабанюк І.В. Особливості SCRUM-технологій проєктного менеджменту. *Наукові перспективи. Серія «Економіка»*. 2025. № 2(56). С. 811–822. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2\(56\)-811-822](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2(56)-811-822).

Д-р екон. наук Зінченко О. А., Юр'єв М. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРОБЛЕМИ ПРОЄКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА В ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД

Поствоєнний період для високотехнологічних підприємств є особливо складним через нестабільність економічної ситуації, брак ресурсів, кадрові втрати та необхідність швидкої адаптації до нових умов. Проєктний менеджмент у таких умовах стикається з низкою серйозних викликів, які можуть впливати на ефективність роботи компанії та її конкурентоспроможність.

Основною проблемою проєктного менеджменту високотехнологічних підприємств у поствоєнний період є нестача фінансування та інвестицій. Руйнування інфраструктури та нестабільність фінансової системи ускладнюють залучення інвестицій. Спостерігаються обмежені можливості державного фінансування та міжнародних грантів. Високі ризики для інвесторів, що можуть знижувати їхню зацікавленість у вкладенні коштів у довгострокові високотехнологічні проєкти.

Воєнні дії порушили ланцюги постачання. Дефіцит необхідних матеріалів та комплектуючих через руйнування логістичних мереж ускладнюють процеси високотехнологічного виробництва. Обмежений доступ до іноземних постачальників через санкції, воєнні дії чи перебої у міжнародній торгівлі, висока вартість транспортування та митних операцій теж не сприяють ефективному менеджменту.

Внаслідок високої міграції з країни у воєнний період відбувається втрата кваліфікованих кадрів. Виснаження персоналу, психологічний стрес, вигорання стримують поширення нових, прогресивних технологій проєктного менеджменту. Спостерігається дефіцит спеціалістів у вузькопрофільних галузях, зокрема в R&D, штучному інтелекті, робототехніці, оборонних технологіях. Проблемою є і адаптації провідних проєктних технологій, як SCRUM, та Agile. У традиційних підприємствах проєктний менеджмент базується на Waterfall-моделях, що не завжди ефективні у швидкозмінному середовищі [1]. Брак досвіду в керівників та команд щодо роботи з Agile-методологіями стримують їх поширення [2]. Слід зазначити, що опір змінам у великих організаціях, які не готові до трансформації тільки ускладнюють ці процеси.

Значно змінюється і зовнішнє середовище проєктного менеджменту. Воно стає більш ризиковим і непередбаченим. Часті зміни законодавства, що можуть впливати на ведення бізнесу, геополітичні ризики та можливі загрози повторного загострення конфлікту, труднощі з прогнозуванням ринку, попиту на продукцію та тенденцій розвитку технологій – це перелік тих ризиків, що характерні для поствоєнного періоду.

Разом з тим спостерігається високий рівень конкуренції на міжнародному ринку [3]. Відновлення підприємств потребує значного часу, тоді як глобальні конкуренти швидко займають вільні ринкові ніші. Українські компанії можуть мати проблеми з відновленням експортних поставок. Державна підтримка інноваційних підприємств є недостатньою або має бюрократичні обмеження. Це обумовлює технологічне відставання і зупинку інноваційних процесів. У період війни багато підприємств були змушені скоротити інвестиції в дослідження та розробки. Доступ до сучасних технологій та ноу-хау може бути обмежений. При цьому виникає потреба у швидкому навчанні персоналу новим технологіям та методам управління [4].

Шляхи подолання проблем в управлінні високотехнологічними проєктами наступні [5]:

- розробка державних програм підтримки високотехнологічного бізнесу;
- створення сприятливих умов для залучення іноземних інвестицій;
- співпраця з міжнародними партнерами та фондами;
- програми повернення українських спеціалістів з-за кордону;
- стимулювання навчання та перекваліфікації кадрів;
- співпраця з університетами для підготовки молодих фахівців;
- диверсифікація постачальників та використання локальних ресурсів;
- розвиток власного виробництва ключових компонентів;
- оптимізація логістичних процесів за допомогою цифрових технологій;
- адаптація SCRUM, Agile, Lean-методологій для швидкого реагування на зміни;
- використання цифрових рішень для оптимізації управління цільовими проєктами;
- формування антикризових стратегій та моделей управління ризиками;
- стимулювання розробки нових технологій та стартапів;
- інтеграція підприємств у міжнародні науково-дослідні проєкти;
- використання військових технологій у цивільних секторах економіки (dual-use technology).

Проєктний менеджмент високотехнологічних підприємств у поствоєнний період стикається з низкою викликів, які впливають на темпи відновлення, продуктивність та конкурентоспроможність компаній. Основними проблемами є фінансова нестабільність, кадровий дефіцит, порушені ланцюги постачання та загальний рівень невизначеності.

Однак, адаптація до нових умов через впровадження сучасних методологій управління, цифровізацію, диверсифікацію ринків і ресурсів, державну підтримку та міжнародну співпрацю може допомогти підприємствам швидше відновитися та розвивати високотехнологічний сектор в Україні.

Список використаних джерел:

1. Тарасюк Г.М. Розвиток проєктного менеджменту: основні методології та тренди. *Економіка, управління та адміністрування*. 2024. Вип. 4(106). С. 26–32. [https://doi.org/10.26642/ema-2023-4\(106\)-26-32](https://doi.org/10.26642/ema-2023-4(106)-26-32).

2. Makedon V. Management of the Development of Network Structures of Industrial Companies in the Conditions of the Digital Economy. *European Journal of Management Issues*. 2024. Vol. 32(3). P. 195–205. <https://doi.org/10.15421/192418>.
3. Varga J., Csiszárík-Kocsir Ágnes. The Role of Effective Project Management in Strengthening Competitiveness. *Revista De Gestão Social E Ambiental*. 2024. Vol. 18(2). P. 60–69. <https://doi.org/10.24857/rgsa.v18n2-142>.
4. Zinchenko O., Privarnikova I., Samoilenko A. Adaptive strategic management in a digital business environment. *Baltic Journal of Economic Studies*, 2022. Vol. 8(3). P. 78–85. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-3-78-85>.
5. Зінченко О.А., Юр'єв М.А. Фактори ефективності проектного менеджменту в пост воєнний період. *Успіхи і досягнення у науці. Серія: управління та адміністрування*. 2025. № 2(12). С. 583–591. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-2\(12\)-583-591](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-2(12)-583-591).

Ковнір О. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні умови розвитку економіки, що характеризуються динамічними змінами глобального фінансового середовища, стрімким технологічним прогресом та зростаючою конкуренцією, вимагають від підприємств впровадження інноваційних підходів до управління інвестиційною діяльністю, що, своєю чергою, неможливо реалізувати без ефективного застосування цифрових інструментів, які забезпечують автоматизацію фінансових процесів, поліпшення якості аналізу ринкової ситуації, оптимізацію інвестиційних рішень та мінімізацію ризиків, пов'язаних із капіталовкладеннями. У цьому контексті цифровізація інвестиційної діяльності підприємства є стратегічно важливим напрямом його розвитку, який дозволяє підвищити рівень фінансової стійкості, забезпечити більш ефективне управління ресурсами та створити додаткові конкурентні переваги в умовах сучасної економіки.

Одним з ключових аспектів цифрової трансформації інвестиційної діяльності підприємств є застосування фінансових технологій (FinTech), які включають програмні платформи для управління активами, алгоритмічну торгівлю, цифрові платформи краудфандингу та блокчейн-рішення для забезпечення прозорості фінансових операцій. Використання таких інструментів дозволяє підприємствам